

af Eric Anthonssens inbörande underrätta Pastors-
embetet, om de voro hugade att kapellet åter-
ställa Härtill bör läggas att prosten Krok
redan för längre tid sedan, utan vidare på-
följd, genom en medlem af i Sverige varande
Thottska släkten gjort muntlig framställning
hos samma släkt om kapellets iståndsättande*).

Sedan den i Post- och Inrikestidningar
fastställda tiden var tilländalupen, utan att
någon gifvit tillkänna sin önskan att kapellet
återställa, anhöll undertecknad, på uppdrag af
församlingen, hos egaren af Trolleholms gods
och gård, att han, enär församlingen ej såg
sig i stånd dertill, ville bekosta gratkapellets
restaurering. Denna begäran afslogs på grund
deraf, att, då Thottska släkten ej lät sig vårda
om nämnda kapell, denna skyldighet icke kunde
tillkomma egaren af Trolleholm, så mycket
mindre som i kapellet hvilande Thott varit
egare af många andra egendomar i Skåne än
Trolleholm.

Med anledning häraf började kapellets
nedtagande den 9 Nov. 1863.

Af det sagda inses lätt, att kapellets ned-
rifvande ingalunda, såsom herr Mandelgren be-
hagar yttra sig uti Svenska Fornminnesföre-
ningens Tidskrift, första bandets första häfte,
var ett påfund af landtbrukare och prest i
Torrlösa församling, något hvarom herr Man-
delgren, då jag hade den äran att mottaga
honom som gäst i mitt hns år 1865, lätt kun-
nat öfvertyga sig, om han hade velat taga
noggrann kännedom om denna sak; icke eller,
såsom författaren i "Romantik og Historie"
romantiskt framställer historien, hade sin grund
deri, att bönderna i Torrlösa socken med sin
prest i spetsen "fingo det infallet" att ned-
rifva kapellet, under förevändning, att det var
skröpligt o. s. v. Något anmärkningsvärdt är
det i denna sak, att sedan under en tid af
mer än hundra år kapellet varit förfallet
och ingen låtit sig vårda om detsamma åter-
ställande, när detta kapell på befallning af
behörig myndighet nedtages, då först en så
brinnande nitälskan för de dödas minne upp-
flammar och det till och med hos personer,
som för icke så många år sedan under min
företrädares tid besökt Torrlösa, utan att de,
mig eller andra veterligt, hvarken då eller
när kapellet nedtogs hafva tagit något steg
för kapellets iståndsättande. Uti hvilket för-
fallet tillstånd detta kapell före dess nedrif-
vande befann sig, kan slutas af följande. Från
norra sidan, der kapellets ena vägg nedrefs
på samma gång som den med densamma hop-
byggda kyrkan, flera år före mitt tillträde till
pastoratet, var öfverbyggnaden, der epitaphiet
befann sig, utsatt för åverkan af vindar och
regn, utom det att skolbarnen från närbelägna
skolor icke försummade tillfället att der hålla
sina lekar, hvarvid minnesmärkena icke sko-
nades. Hvad sjelfva grafstället beträffar, så
var detta långt före min tid uti ett så förfäl-
let skick, att en större metallkista derifrån
blifvit bortstulen samt att både människor och
djur kunde tränga in uti detsamma! och rubba
den i kistan. De dödas ben ur en sådan ki-
sta som den nämnda Sophia Brahes, af hvilken
kista locket för redan länge sedan varit ned-
fallet.

Hvad nu förloppet vid sjelfva nedtagandet
af kapellet angår, så anställdes särskild per-
son, som skulle tillse, att det förut nämnda
epitaphiet, utan att skadas, skulle kunna ut-
brytas ur muren. Detta kunde likväl icke
ske. Så ledo äfven några andra prydnader,
som redan i likhet med epitaphiet förut blif-
vit illa tilltygade af tiden och annan åverkan,
ytterligare skada vid nedtagandet. Hvad jor-
dandet af de i grafstället förvarade kistorna
och de lösa benen angår, så nedlades de fle-
sta uti en straxt bredvid kapellet uppkastad
graf. Det synes mig, som skulle de dödas
qvarlevor hvila lugnare i denna graf, än uti
det gamla grafstället, der hundar och andra
djur under en lång rad af år haft öppen till-
gång att släpa bort desamma. Att den "fina,
vackra fruntimmershanden", tillhörig Sophia
Brahe, såsom det heter hos herr Holst uti det

*) Angående släktskapen mellan i grafkapellet
hvilande Thottar och de i Sverige samt Danmark
levande medlemmar af denna ätt, se "Skånska
Herregårdarna".